

Utlåtande 2012:144 RII (Dnr 303-1528/2012)

Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin

Förslag från trafik- och renhållningsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Den del av ärendet som avser taxan under rubriken "Återvinningscentraler" utgår och trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att återkomma med förslag på kvittningssystem för ÅVC i samband med att Kommunförbundet Stockholms Län återkommer med förslag i ärendet.
2. Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin, fastställs i övrigt i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 2, att gälla från och med den 1 januari 2013.
3. Trafik- och renhållningsnämnden medges att ta i anspråk 5,0 miljoner kronor av fonden för balansering av över- och underskott för utveckling av verksamhetssystem i linje med tidigare av kommunfullmäktige beslutade 15 miljoner kronor för utvecklingsprojekt.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår ett taxeuttag för 2013 om 459,4 miljoner kronor, vilket överensstämmer med flerårsbudgeten. Kostnaderna för stadens avfallshantering 2013 beräknas öka med totalt 20,5 miljoner kronor i

jämförelse med den prognos för 2012 som lämnats i tertiärrapport 2. Detta förklaras i huvudsak av driftstart av ÅVC Sättra, ÅVC Trädgård i Högdalen samt ökad insamling av utsorterat matavfall. Dessutom planerar trafik- och renhållningsnämnden att genomföra utvecklingsprojekt för 9,0 miljoner kronor. För år 2014 beräknas driftskostnaderna öka till följd av nya upphandlingar av manuella insamlingsavtal.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till den differentiering av taxan som görs i syfte att styra mot en avfallshantering som är bättre ur ett miljö- och arbetsmiljöperspektiv.

Mina synpunkter

Det taxeuttåg som föreslås för 2013 överensstämmer med planen i flerårsbudgeten. Att kostnaderna ökar beror i huvudsak på den nya ÅVC Sättra, ÅVC Trädgård i Högdalen samt en ökad insamling av matavfall. Nämnden planerar dessutom att genomföra utvecklingsprojekt inom avfallsområdet. Förslaget till ny taxa inkluderar en differentiering som syftar till att i större utsträckning gå över till maskinell hämtning framför manuell, vilket är bättre ur ett arbetsmiljöperspektiv. Det är dessutom positivt att staden nu utvecklar ett system där den som är ansvarig betalar efter sin påverkan.

Under rubriken "Återvinningscentraler" föreskrivs att en avgift ska tas ut vid ÅVC för hushållens avlämning av grovavfall om antalet besök överstiger tolv per år. Det pågår ett arbete hos Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) med att ta fram ett kvittningssystem för grovavfall mellan kommunerna i Stockholms län. Det är därför lämpligt att avvakta med att fastställa taxan för detta till dess att ett kvittningssystem finns på plats. Därmed föreslår jag att uppdraga åt trafik- och renhållningsnämnden att återkomma i ärendet med ett förslag på kvittningssystem i samband med att Kommunförbundet Stockholms Län återkommer med förslag.

I budgeten för 2013 har kommunfullmäktige slagit fast att insamling av matavfall i syfte att nå det nationella målet om 50 procent insamling till 2018 ska påbörjas under året samt att insamlingen ska ske med modern optisk teknik. Om det mot bakgrund av dessa beslut skulle visa att förändringar av avfallstaxan är nödvändiga kan trafik- och renhållningsnämnden under 2013

återkomma till fullmäktige med förslag om justering av taxan för resterande del av innevarande period.

Jag föreslår att kommunfullmäktige godkänner föreslagen användning av fonderade medel i syfte att genomföra utvecklingsprojekt.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Avfallstaxa 2013
3. Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 18 september 2012

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. att delvis godkänna borgarrådets förslag till beslut
2. att subventionen för insamling av utsorterat matavfall höjs
3. att det görs en större prisdifferentiering med avseende på hämtnings-
täthet
4. att arbetet med utökad matavfallsinsamling intensifieras

Stockholm ligger långt efter det nationella målet att omhänderta 35 procent av matavfallet år 2010. Nuvarande etappmål om resurshushållning i livsmedelskedjan innebär att minst 50 procent av allt matavfall ska sorteras ut och behandlas biologiskt senast 2018. Därför måste arbetet med insamling och behandling av matavfall till biogas intensifieras. Staden ska kraftigt utöka matavfallsinsamlingen samt investera i en biogasanläggning. För att kunna komma upp i höga insamlingsnivåer krävs en anläggning för optisk sortering. Ledig kapacitet i andra anläggningar i regionen ska utnyttjas under utbyggnadsfasen.

Avfallstaxorna är kraftfulla styrmedel för att minska uppkomsten av osorterat avfall.

Taxan ska utformas så att den än tydligare styr mot minskade avfallsmängder, ökad källsortering och minskad miljöbelastning. Vi anser därför att subventionen för insamling av utsorterat matavfall ska höjas. Det kommer även fungera som ett incitament för att fler hyresvärdar och en- och tvåfamiljshus väljer att prova matavfallskärl.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Den del av ärendet som avser taxan under rubriken "Återvinningscentraler" utgår och trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att återkomma med förslag på kvittningssystem för ÅVC i samband med att Kommunförbundet Stockholms Län återkommer med förslag i ärendet.

2. Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin, fastställs i övrigt i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 1, att gälla från och med 1 januari 2013.
3. Trafik- och renhållningsnämnden medges att ta i anspråk 5,0 miljoner kronor av fonden för balansering av över- och underskott för utveckling av verksamhetssystem i linje med tidigare av kommunfullmäktige beslutade 15 miljoner kronor för utvecklingsprojekt.

Stockholm den 28 november 2012

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Åsa Jernberg och Stefan Nilsson (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Trafik- och renhållningsnämnden har den 18 oktober 2012 beslutat om taxa för 2013 för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin. Taxan föreslås gälla från och med 1 januari 2013.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår ett taxeuttag för 2013 om 459,4 miljoner kronor, vilket överensstämmer med flerårsbudgeten. Kostnaderna för stadens avfallshantering 2013 beräknas öka med totalt 20,5 miljoner kronor i jämförelse med den prognos för 2012 som lämnats i tertialrapport 2. Detta förklaras i huvudsak av driftstart av ÅVC Sätra, ÅVC Trädgård i Högdalen samt ökad insamling av utsorterat matavfall. Dessutom planerar trafik- och renhållningsnämnden att genomföra utvecklingsprojekt för 9,0 miljoner kronor.

Taxan är konstruerad på ett sätt som syftar till att styra mot en avfallshantering som är fördelaktig ur ett miljö- och arbetsmiljöperspektiv, vilket stadsledningskontoret ställer sig positivt till. Under 2012 har trafik- och renhållningsnämnden infört en viktbaserad taxa för en- och tvåfamiljshus och under 2013 fortsätter det förberedande arbetet med att även införa vikthämtning för flerbostadshus och verksamheter. Ett införande av vikttaxa för flerbostadshus och verksamheter införs dock inte i 2013 års taxa.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 oktober 2012 att föreslå kommunfullmäktige att

1. anta taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med 2013-01-01, i enlighet med förslag i bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.
2. Justera 2013 års budget för renhållningsverksamheten med 4 mnkr inom ramen för tidigare av kommunfullmäktige beslutade 15 mnkr för utvecklingsprojektet.
3. 5 mnkr tas i anspråk för utveckling av verksamhetssystem inom ramen för tidigare av kommunfullmäktige beslutade 15 mnkr för utvecklingsprojekt samt att 2013 års budget för renhållningsverksamheten justeras med detta belopp.
4. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Daniel Helldén m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Kajsa Stenfält (V), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 september 2012 har i huvudsak följande lydelse. Se bilaga 3.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 oktober 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Taxan

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår ett taxeuttag för 2013 om 459,4 miljoner kronor, vilket överensstämmer med flerårsbudgeten. Kostnaderna för stadens avfallshandling 2013 beräknas öka med totalt 20,5 miljoner kronor i jämförelse med den prognos för 2012 som lämnats i tertialrapport 2. Detta förklaras i huvudsak av driftstart av ÅVC Sätra, ÅVC Trädgård i Högdalen samt ökad insamling av utsorterat matavfall. Dessutom planerar trafik- och renhållningsnämnden att genomföra utvecklingsprojekt för 9,0 miljoner kronor. För år 2014 beräknas driftskostnaderna öka till följd av nya upphandlingar av manuella insamlingsavtal.

Taxan är konstruerad så att maskinella hämtningsmetoder premieras framför manuella och att utfasningen av tunga 240-liters komprimerade säckar (E240 L komp) och 350-liters säckar (E350 L) påskyndas. Stadsledningskontoret är positivt till den differentiering av taxan som görs i syfte att styra mot en avfallshandling som är bättre ur ett miljö- och arbetsmiljöperspektiv.

Under 2012 har trafik- och renhållningsnämnden infört en viktbaserad taxa för en- och tvåfamiljshus. Under 2013 fortsätter det förberedande arbetet med att även införa vikhämtning för flerbostadshus och verksamheter, något stadsledningskontoret ställer sig positivt till. Ett införande av vikt taxa för flerbostadshus och verksamheter införs dock inte i 2013 års taxa.

Stadsledningskontoret föreslår, efter dialog med trafikkontoret, att ett förtydligande görs i bilaga 1, Avfallstaxa 2013, under rubriken Slam och fettavskiljare. I jämförelse med Avfallstaxa 2013 som trafik- och renhållningsnämnden beslutat om har ”påbörjad” lagts till framför timme respektive m³ i avgiftsspecificeringen för slam och fettavskiljare, se sid 19 i bilaga 1.

Stadsledningskontoret konstaterar att kommunfullmäktige senast under december 2012 måste fatta beslut om den nya taxan för att den enligt trafik- och renhållnings-

nämnden förslag ska kunna börja gälla från och med 1 januari 2013.

Utvecklingsprojekt

Stadsledningskontoret konstaterar att den nya taxan innebär att trafik- och renhållningsnämndens budget för renhållningsverksamheten för 2013 beräknas hamna på netto -9,0. Detta beror på att nämnden avser att använda 9,0 miljoner kronor för utvecklingsprojekt. Underskottet måste täckas upp av medel ur fonden för balansering av över- och underskott, som vid bokslutet 2011 uppgick till 73,0 miljoner kronor.

Av dessa 9,0 avser 4,0 den typ av utvecklingsprojekt som kommunfullmäktige redan har godkänt i beslutet 2011-09-26. Resterande 5,0 avser projekt för utveckling av verksamhetssystemet för avfallshantering. Denna kostnad är delvis hänförlig till det som i fullmäktiges beslut benämns "Utveckling av system för individuell vägning av avfall, både för sopsug och från soprum". Den utgör en engångskostnad med syfte som ligger i linje kommunfullmäktiges beslut 2011-09-26 och lämpar sig enligt stadsledningskontoret därför för finansiering som utvecklingsprojekt i enlighet med nämnda beslut. För att undvika otydlighet anser stadsledningskontoret att det lämpligen klargörs genom att kommunfullmäktige beslutar om att godkänna ianspråktagandet av 5,0 miljoner kronor ur fonden för utveckling av verksamhetssystemet för avfallshantering utöver redan beslutade projekt om 4,0 miljoner kronor.

Stadsledningskontoret konstaterar att ianspråktagandet av medel ur balanseringsfonden medför behov av justering av budgeten för trafik- och renhållningsnämndens renhållningsverksamhet. Stadsledningskontoret föreslår att justering av nämndens budget får beaktas i samband med ärendet om avstämning av mål och budget för 2013.

Förslag till beslut

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall med mera samt slam och latrin, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 1, att gälla från 1 januari 2013.

Stadsledningskontoret föreslår också att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner att 5,0 miljoner kronor av fonden för balansering av över- och underskott tas i anspråk för utveckling av verksamhetssystem i linje med tidigare av kommunfullmäktige beslutade 15 mnkr för utvecklingsprojekt.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av Daniel Helldén m.fl (MP) enligt följande.

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att subventionen för insamling av utsorterat matavfall höjs.
3. Att det görs en större prisdifferentiering med avseende på hämtningstäthet.
4. Att arbetet med utökad matavfallsinsamling intensifieras.

Avfallstaxorna är kraftfulla styrmedel för att minska uppkomsten av osorterat avfall. Taxan ska utformas så att den än tydligare styr mot minskade avfallsmängder, öka källsorteringen och minskad miljöbelastning. Vi anser därför att subventionen för insamling av utsorterat matavfall ska höjas. Det kommer även fungera som ett incitament för att fler hyresvärdar och en- och tvåfamiljshus väljer att prova matavfallskärl. För att motverka och förebygga uppkomsten av avfall bör de hushåll som genererar lite avfall och endast behöver hämtning var 4:e vecka premieras genom en lägre avgift än den som föreslås. Taxan för hämtning varje vecka bör höjas, för att styra mot en mindre mängd genererat avfall och en högre utsorteringsgrad.

Stockholm ligger idag långt efter det nationella målet om att omhänderta 35 procent av matavfallet år 2010. Nuvarande etappmål om resurshushållning i livsmedelskedjan innebär att minst 50 procent av allt matavfall ska sorteras ut och behandlas biologiskt senast 2018. Därför måste arbetet med insamling och behandling av matavfall till biogas intensifieras. Staden ska kraftigt utöka matavfallsinsamlingen sam investera i en biogasanläggning. För att kunna komma upp i höga insamlingsnivåer krävs en anläggning för optisk sortering. Ledig kapacitet i andra anläggningar i regionen ska utnyttjas under utbyggnadsfasen, under försöket 2013 sannolikt i Södertälje.

Reservation anfördes av Oskar Levin m.fl. (S) enligt följande.

Att delvis godkänna kontorets förslag till inriktningsbeslut i och med att utredningen om matavfallsinsamlingen inte är klar.

Det är viktigt att öka både stadens ambitioner och volymen på utsorterat matavfall. Ekonomiska incitament brukar fungera bra när det gäller att ändra människors attityder och beteenden, eftersom alla parter har något att tjäna på dem. Därför vill vi se ett

tydligare ekonomiskt incitament för att stimulera till ökad utsortering av matavfall. Vi föreslår därför att avgiften tas bort helt för denna fraktion och att kostnadsökningen sker inom befintlig budgetram.

I sådana fall där felsortering sker och att andra produkter återfinns i det utsorterade matavfallet ska kunden debiteras enligt taxan för hushållsavfall.

Reservation anfördes av Kajsa Stenfeldt (V) enligt följande.

1. I huvudsak godkänna kontorets förslag till beslut
2. Att förslaget till taxa justeras i enlighet med det förslag som miljödepartementet och vänsterpartiet framlade i samband med nämndens inriktningsbeslut för avfallstaxa 2012-06-14
3. Att därutöver anföras:

Vi anser att det är viktigt med differentierade avfallstaxor för att minska osorterat avfall och för att minska antalet hämtningstillfällen. Dessutom anser vi att staden behöver intensifiera insatserna för att främja insamling av matavfall i flerfamiljshus. Bl.a. Eskilstuna har ett smart och fastighetsnära sopsorteringssystem, som Stockholm borde ta efter.

I tjänsteskrivelsen nämns den s.k. avfallsutredningen (SOU 2012:56. Mot det hållbara samhället – resurseffektiv avfallshantering). I utredningen förordas att kommunerna ska fråntas ansvaret för matavfall från företag, skolor, restauranger och andra verksamheter. Blir utredningens förslag verkligt blir det upp till verksamheterna själva att välja hur avfallet ska tas om hand. Det kan innebära exempelvis att matavfallet från en restaurang i ett flerfamiljshus hämtas av ett företag medan en annan entreprenör hämtar hushållens matavfall. Det är helt irrationellt ur ett samhällsperspektiv, och kan i värsta fall leda till att avfallet kommer på ”villovägar”.